

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean
și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare săptămânal cu excepția lunilor Iulie—August.

UN NUMĂR 3 LEI.

Director: MARIAN SASU

Prim colaborator: TOMA COCIȘIU

COLABORATORI:

I. Aldea, Ier. Ciungan, I. Erezu, I. Dobre, A. Duvlea, P. Petringenar
A. Popa, Elena Dr. Stoianovici, I. Raica, T. Trifa, V. Zdrenghea.

ABONAMENT: 150 lei pe an pentru membrii corpului didactic, iar pentru comitele școlare și
partic. 180 lei. Redacția și Administrația la Aiud, strada Unirii 46.

Statele de plată.

În înlocuirea statelor de plată a obvenit o mare schimbare. E știut, că aceste state de plată, care dau atât de lucru revizoratelor noastre școlare, se făceau până acuma *colectiv*, pe percepții și administrația financiară.

Afară de state se mai trimiteau învățătorilor chitanțe, vizate de către revizor și administratorul financiar respectiv.

Un ordin recent, primit dela Serviciul instrucțiunii și al cultelor de pe lângă directoratul din Cluj, dispune ca aceste state, pe viitor, să se întocmească *separat*, pe școală, chiar dacă la școală se găsește un singur învățător. Statele așa separate pe școli să se facă în câte cinci exemplare și să se semneze de către respectivii învățători.

După ce statele se vor fi întocmit și semnat astfel, vor trebui prezentate spre verificare dlor Inspectori școlari dela Sibiu, iar de acolo vor fi duse pentru or-

donanțare la Serviciul instrucțiunii de pe lângă directoratul din Cluj.

Își poate închipui ori și cine ce surprindere neplăcută a produs respectivul ordin printre funcționarii revizoralului nostru, cari lucraseră până atunci aproape în întregime vechile state de plată de pe luna Ianuarie a. c.

Ei, dar ordinul este ordin; el trebuie executat. Și se va executa de bună seamă, dar cu foarte mari întâzieri. Căci doară a întocmi 1365, zi, *una mie trei sute șaiszeci și cinci* state de plată, pe cari apoi să le semnezi cu învățătorii din județ, nu e lucru ușor, care să se poată termina în scurt timp.

Și mă doară inima, când văd că bieții noștri învățători nu pot ajunge nici când ca să-și ridice la timp bagatelul lor salariu. Căci așa va fi și în viitor pe lângă toată esențiala schimbare a statelor de plată. Chiar dacă aceste state se vor putea întocmi în lunile viitoare de către învățătorii respectivi, totuși până se vor aduna și verifica la revizoral și se vor trimite de aci la Cluj spre ordonanțare, zic, vor trece multe zile la mijloc și salariile nu se vor putea ordonanța nici-odată la timp.

Și atunci absolut un înțeleg pentru ce nu se abandonează aceste state și în locul lor să se introducă *cartelele de plată*, prin cari s'ar putea face o plădire *repede și punctuoasă* a salariilor, ceace ar contribui mult la ridicarea moralului învățătorilor noștri.

Oare așa de greu ne este ca se adoptăm un sistem modern și practic de contabilitate în locul unui sistem ruginit și foarte greoiu?

Marian Sasu.

Desvoltarea gustului de citit.

(Urmare)

Datoria noastră este de a căuta mijloacele prin care să facem pe țaran să simtă o plăcere, să se simtă îndemnat de arăsoi aceste comori

și a trage foloase de pe urma celor citite. Numai atunci cartea și-a ajuns scopul pentru care a fost menită.

Nu putem zice că în anii de după războiu nu s'a făcut nimic pentru aceasta; s'a făcut mult și mai ales, s'a cheltuit mult. Cei cari au făcut — cinstite lor — au făcut-o dintr'un sentiment foarte altruist și cu intenții foarte bune și frumoase. Trebuie însă să acem o constatare mai puțin măgulitoare. Toată jertfa ce s'a făcut pentru satele noastre, nu și-a putut ajunge scopul pe care-l așteptam. Satele au fost inundate cu cărți și biblioteci cari cuprindeau tot ce poate să-i intereseze pe țărani: povețe, indemnuri, povestiri de petrecere și folos, diferite industrializări etc. Ce s'a întâmplat cu aceste biblioteci? Au rămas în rafturi pline de praf prin dulapuri, cu filele netăiate. În cel mai bun caz au fost unele citite de către corpul didactic, și atât. Astăzi nu vezi nici un țăran îndreptându-se spre școală (bibliotecă) să imprumute vr'o carte, cu toate că nu e nici o taxă pentru citit. Pentru el cartea nu e o plăcere. . . Deaceea zic, în direcția aceasta s'a lucrat tocmai invers: s-a început cu bibliotecile și nu s'a avut în vedere că țăranul nostru nu arată nici un interes pentru ele. Trebuia mai întâi să se cunoască personalitatea țăranului, gustul și apoi treptat să se procedeze, pentru atingerea scopului. Țăranul nostru nu are gustul de citit, pentru că atunci când el a fost la școală, nu i-a fost dezvoltat acest gust prin citirea cărților frumoase, ce e mai mult se căuta înfrângerea acestei porniri, din motive de cari nu mă voiu ocupa în acest loc. Țăranul mai bucuros ar vrea el să auză pe altul citind și atunci — când îi place — ascultă cu atenția încordată. Pentru el e un chin să citească căci citește greoi și cu mulă greutate înțelege ceace citește. Auzind însă pe altul citind devine mai îndrăgnet cu el însuși când e vorba de-a citi ceva.

Cel care citește țăranului trebuie să aibă el însuși foarte mare entuziasm pentru citit, pentru ca ascultătorii să poată imprumuta dela el. Cititorul trebuie să fie un fascinator; după cum sunt pasagiile în lectura lui, astfel să devină și el: patriot când e vorba de patriotism, viteaz, când e vorba de luptă, mlos când e vorba de mângâiere etc. Ascultătorul să poată veidea aceasta din glasul lui din tonul cu cari citește. Un astfel de cititor poată să țină o întreagă sală de ascultători timp de mai multe ore în nemișcare, toții mai cu auzul în cordat, urmărind desfășurarea evenimentelor cari au un așa mare farmec, expuse de cetitor. Cetitorul astfel devine simpatic, iubit: (și când negândit că cititorul poate fi învățătorul. . .) Cu câtă dragoste nu așteaptă țăranul următoarea duminică sau sărbătoare când știe, că iarăși va auzi citind. Paralel cu această plăcere de a asculta, se dezvoltă în el gustul de citit, căci vrea să afle mai mult și mai repede decât în viitoarea Duminică. (căci după cum am amintit în alt articol dorul de a-și setea de cultură, este în țăranul nostru.) Serile de iarnă sunt lungi și plictisitoare, iar el știind

că acele lucruri frumoase se află în cărțile din bibliotecă, e natural să vie să te roage să-i împrumuți una până Duminecă. Mai întâi cu sfială apoi — încurajat — cu dor și mai mare îndrăzneală și'n urmă — ajungem la țintă — din necesitate.

În ședințele cercurilor culturale încă s'ar putea face ceva pentru aceasta. Conferințele pentru popor, să fie în legătură cu pasajii din cărțile bibliotecii și chiar să se citească unele fragmente din acele cărți, pentru a vedea țăranul comoara închisă în ele, pentru a-i deschide curiozitatea. Atunci desigur se va arăta mai mare interes pentru aceste „cercuri culturale” devenite azi cam necercetate de popor.

Când am ajuns aici vom vedea cărțile, bibliotecile, cercetate și după un timp constatăm că multe cărți vor trebui înlocuite, fiind deteriorate. . . Preferăm această cheltuială în loc de a sta cărțile necunoscute de popor, în rafturile prăfuite ale dula-purilor.

Cioara de jos, Decembrie 1929.

Augustin Muntean Șuteu
învățător.

Recrutarea organelor de îndrumare și control ale învățământului

Opinia Comisiei de studii a Asociației Generale a Învățătorilor din România comunicată ministerului instrucției.

În legea actuală nu este prevăzut nici un criteriu de selecție pentru recrutarea organelor de control — ca titluri, examene, lucrări, realizări practice în domeniul învățământului — și de aceia, în regulă generală, partidismul politic este singur hotărîtor, chiar când sunt dovezi publice despre insuficiențele intelectuale și morale ale candidaților.

Amestecul politicii în resorturile învățământului și lipsa unor criterii pedagogice statuate în alegerea persoanelor, au avut drept consecință scoaterea prestigiului autorității școlare, iar revizorii și inspectorii școlari — cu foarte rari excepții — lipsiți de putința și autoritatea de a fi îndrumători ai inițiativelor culturale și simpli funcționari administrativi și de poliție școlară.

Recrutarea corpului inspectorat al învățământului fiind lăsat de fapt politicii de partid, prin absența unor condiții legale de erarhizare a valorilor, a deprețiat revizoratul școlar, făcând ca ambițiile învățătorilor militanți politici să se îndrepte deodată chiar spre inspectoratul școlar.

Se impune deci un nou sistem de recrutare și de organizare a personalului de control și îndrumare pedagogică a școalei, mai ales astăzi când cerințele reformei administrative pretind pregătire tehnică specială oricărei cap de serviciu județean și când problemele învățământului — din ce în ce mai multe și

mai complicate — cer persoanelor din ierarhia școlară autoritate culturală, suflet pedagogic tânăr și experiență în pas cu vremea.

Opiniile Asociației învățătorilor.

Comisia de studii a Asociației Generale a Învățătorilor din România opiniază în această chestiune următoarele:

1. Să se institue concursul obligator pentru candidații la posturile din controlul școlar.

2. La concurs vor fi admiși foștii învățători actualmente licențiați în pedagogie, ca și învățătorii de gradul I fără titluri universitare

3. Concursul la care nu se vor putea prezenta de cât cei cu o medie superioară obținută la examenul de capacitate, definitivat și înaintare — va consta din:

a) dovedirea unei activități intense și deosebite în școală și în afară de școală, a unui trecut nepătat în privința moralității, a însușirilor de tact și caracter cerute de raporturile sociale ca și cele cu autoritățile,

b) Prezentarea unor lucrări din domeniul social ori pedagogic,

c) Un colloquim asupra organizației învățământului de la noi și din alte țări, a noilor curente pedagogice etc.

4. Comisiunea examinătoare va fi alcătuită din: un delegat al Ministerului Instrucțiunii, un profesor universitar de pedagogie și un delegat al Asociației Generale a Învățătorilor.

5. Candidații reușiți vor fi obligați să urmeze un curs special — a cărui durată rămâne să se fixeze — cu aplicațiuni practice.

6. Cei reușiți la concurs se vor înscrie pe un tablou și vor fi numiți în locurile vacante în ordinea clasificării.

7. Numirea se va face pe trei ani urmând ca acei ce vor fi dovedit în acest timp realizări în domeniul activității pedagogice și reale însușiri de îndrumător și conducător, să fie definiți.

8. Inspectorii școlari se vor recruta dintre revizorii școlari cu merite deosebite tot prin concurs.

Vorbe grele.

D. N. Iorga publică în „Neamul Românesc” aprecieri defavorabile despre reforma administrativă în curs, care se face „pentru plăcerea unor oameni locali — scrie d. N. Iorga — cari dincolo de marginile teritoriului robiei lor de ieri nu mai sunt nimic”.

Mai departe scrie că reforma administrativă se face „pentru a gădili furia de satisfacții vanitoase”.

Când aceste invective sunt iscălite de N. Iorga, stai surprins, nu mai știi alege neghina din grâu.

Știm atâta, că decentralizarea administrativă a creiat, la alți, surse de fericite inițiative. Poată să se adeverească vorba unui filosof: Totul se deformează în mâinile omului. Cts.

Economia țării.

Zilele trecute vaporul „Dacia” al serviciului maritim român a debarcat între alte mărfuri și 2000 kgr. de pește proaspăt.

O știre cel mult banală.

Acum faceți o lecție de geografie. Subiectul: Dunărea noastră. Atinge malul românesc dela Baziaș până la vărsare. Malul bulgăresc e înalt, stâncos, împinge apele spre malul românesc, se formează lacuri mari (numite: bălți) producătoare de peste cum nu are nici-o țară de pe continent, spus fără emfaza patriotică — și se importă pește.

Administrația pescăriilor ar trebui să se simtă cel puțin jenată, dacă nu crede că trebuie să dea o explicație demnă de încredere, să știm de ce suntem săraci în țară bogată. C.

Partea oficială.

Toate ordinele și circularele, ce se vor publica în partea aceasta a revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștientios de către cei vizați.

No. 38—1930

Obiect: *Aplicarea amenzilor școlare.*

Vă trimitem spre strictă executare copia ordinului No. 38—1930 al Onor. Minister al Cultelor și Instrucțiunii publice:

„Prim circulari anterioare v'am atras atențiunea că aplicarea amenzilor școlare la învățământul primar să *nu se întrebuițeze ca mijloc de constrângere* de a aduce copii la școală decât numai în cazuri extreme, de rea voință din partea părinților și numai după ce toate celelalte mijloace au fost întrebuițate ca *chemări, indemnuri, sfaturi, avertizări de amendă, etc.*”

„Cu toate dispozițiunile date ni se semnalează totuși că sunt învățători cari dau impresia că utilizează aplicarea amenzilor cu rea credință ca *prim și ultiu mijloc* de constrângere pentru aducerea copiilor la școală *iritând prin aceasta spiritele și provocând dușmăniile în potrive școalei*”.

„Vă atragem din nou atențiunea și vă rugăm să puneți în vedere învățătorilor, ca aplicarea amenzilor școlare conform legii obligativității învățământului, să nu se întrebuițeze ca mijloc de constrângere de cât după ce toate celelalte mijloace au fost epuizate. Urmăriți de aproape executarea acestor măsuri, cum și aceea dată prin circulara No. 175949 din 12 Decembrie 1929, relativă la frecvența elevilor și elevelor dela cursurile complementare p. Ministru, (ss) P. Ghițescu; Director, (ss) Teodoru.

No. 73—1930

Obiect: *Declarațiile de înscriere scutite de timbru.*

Către școlile minoritare din județ.

În temeiul ordinului Onor. Minister No. 126.703—1929 și în conformitate cu rezoluția D-lui Ministru, Vă facem cunoscut că s'a hotărât ca declarațiile ce urmează, — conform art § 29 din Regulamentul legii inv. primar, — a se prezenta la înscrierile în școală a elevilor minoritari, vor fi scutite de timbru, începând cu anul 1930—1931.

No. 230—1930.

Obiect: *Examenul de definitivat.*

Către toate direcțiunile școlilor primare de stat și grădinile de copii din județ.

În temeiul ordinului Onor. Minister No. 5876—1940, Vă comunicăm că examenul de definitivat, va începe în primele zile ale lunii Martie 1930.

La acest examen trebuie să se prezinte, toți învățătorii, învățătoarele și conducătoarele de grădini de copii cari au trei ani de funcționare efectivă cu titlul provizoriu până la data începerii examenului și anume:

1. Învățătorii trebuie să aibă 3 ani de funcționare, cu acest titlu, după făcerea serviciului militar, iar cei ce au obținut scutire de sub serviciul militar după vârsta de 22, sau 23 ani, li se socotește timpul servit pentru definitivat dela 20 ani.

2. Învățătoarele și conducătoarele grădinilor de copii trebuie să aibă 3 ani de funcționare după ce au împlinit etatea de 20 an.

Asemenea trebuie să se prezinte la acest examen învățătorii și învățătoarele ce au fost respinși odată sau de două ori la examen sau acei cari nu s'au prezentat de 2 ori nemotivat la examen.

Nu se admite nici un fel de dispensă de vechime pentru candidații înscriși la examen și chiar nici pentru acei cari din diferite motive ar fi cerut concediu pentru timpul examenului.

Pentru aceasta sunt invitați toți cei interesați, a înainta acestui oficiu, până la data de 10 februarie următoarele acte:

1. Una cerere timbrată prin care cere înscrierea la examen.
2. Un tablou, care va cuprinde următoarele rubricății:
 - a) numele și prenumele celui ce trebuie să treacă examenul.
 - b) Școala la care servește,
 - c) vârsta (se va anexa extras de naștere, bărbații livrete de satisfacerea serviciului militar sau act de dispensă.
 - d) ordinul de numire cu titlul provizoriu și data acestui ordin (se va anexa în original actul)
 - e) școală normală unde a făcut studiile,

f) media dela examenul de capacitate,

g) recompense și pedepse.

Candidații în afară de aceste acte vor trebui să mai prezinte personal comisiei examinătoare, copii de pe toate procesele verbale de inspecții, vizate de revizorat, caete de lecțiile pregătite și certificat de serviciu.

Cei ce nu vor satisface prezentului ordin până la data fixată, vor rămâne ne trecuți pe tabloul ce se înaintează Directoratului, și vor fi considerați ca absenți nemotivat dela examen

Revizor, M. Sasu.

Poșta Administrației.

Dlui GH. P. în M. Articolul se va publica în numărul viitor. Dlui C. B. în G. Nu putem publica astfel de articole. Scrie mai bine articole de cuprins pedagogic—didactic—cultural—social și le vom publica cu plăcere. Dș. H. P. în C. Ne ai uitat cu totul?!... Dlui I. R. în S. Mai scrie-ne!

La COOPERATIVA ÎNVĂȚĂTORILOR — AIUD

se găsesc următoarele registre școlare indispensabile:

Registru Catalog	—	—	12 Lei
Registru de Prezența	—	50	„
Matricolă	—	—	40 „

Societatea de ajutorare

Confirmă primirea următoarelor sume: 1. Dl. Teodor Trifa Alba-Iulia 400 lei; 2. Aurel Tecșa — Râmnețu 200 lei; 3. Aug. Ocnean — Alba-Iulia 200 lei. Dlui I. Lăncrăjan — Vințul de Jos. Capitalul DV. rămas dela vechea societate, se va manipula dupăcum ai arătat în scrisoarea dela 27 Jan. a. c.